

Lisanssız Elektrik Üretecek Tesislerin Proje Onay ve Kabul İşlemleri

Elk. Elo. Müh. Ali Fuat Aydın
alifuat.aydin@emo.org.tr

Bilindiği gibi **16.12.2009 tarih ve 27434 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren** Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği'nin Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Enerji Üreten Tesisler başlıklı 19. maddesinde;

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Enerji Üreten Tesisler

MADDE 19 – (1) Yenilenebilir enerji kaynaklarından enerji üreten tesislere ilişkin olarak;

a) Yalnızca kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla; yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı kurulu gücü azami 500 kW üretim tesisi ile mikro kojenerasyon tesisi kuran gerçek ve tüzel kişilere ait tesislerde;

1) Mikro kojenerasyon tesisleri hariç hidroelektrik tesisler için DSİ'den, diğer yenilenebilir enerji kaynakları için de EİE'den gerekli görüş alınarak proje onayı ve kabul işlemleri Bakanlık veya Bakanlığın yetki verdiği kuruluş ve/veya tüzel kişilikler tarafından yapılır. Bu tip tesislerden EPDK'dan alınması gereken lisans ve HES'ler için DSİ'den alınması gereken su kullanım anlaşması aranmadan bu Yönetmelik kapsamında proje onaylatılır.

2) Şebekede enerji varken çalışan ancak şebekede enerji yokken çalışmayan tesislerde otoproduktör/santral bağlantı fider kriterleri aranmaz.

3) Dağıtım şirketi ile gerekli anlaşmaları da yaparak AG'den şebekeye senkron olabilirler.

b) Aynı tüzel ve/veya üçüncü şahıslara ait toplam kurulu gücü 500 kW üstü tesisler bu Yönetmelik hükümlerine tabidirler.

denmekte olup yukarıda yer alan "Aynı tüzel ve/veya üçüncü şahıslara ait toplam kurulu gücü 500 kW üstü

tesisler bu Yönetmelik hükümlerine tabidirler" hükmüne göre kurulu gücü 500 kW üstü tesislerin anılan yönetmelik hükümlerine tabii olduğu ancak 500 kW ve altı tesislerin ise bu yönetmelik hükümlerine tabii olmadığı şeklinde bir algı bulunmaktadır.

Ancak aynı yönetmeliğin 20. maddesinde;

Ulusal şebekeden bağımsız, izole olarak enerji üreten tesisler

MADDE 20 – (1) Ulusal-enterkonekte şebekeden bağımsız olarak çalışan elektrik üretim tesisleri için lisans şartı aranmaz. Ancak bu Yönetmelik kapsamında proje onaylatmaları mecburi olup, proje onayı ve geçici-kesin kabul işlemleri Bakanlık veya Bakanlığın yetki verdiği kuruluş ve/veya tüzel kişilikler tarafından yapılır.

denmek suretiyle 500 kW altı tesisler için proje onay ve kabul işlemlerinin Bakanlık veya Bakanlığın yetki verdiği kuruluş ve/veya tüzel kişilikler tarafından yapılacağı hüküm altına alınmış olduğu ifade edilmiştir.

Öte yandan konuya ilişkin olarak **21.07.2011 tarih ve 28001 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren** Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik'in 4. maddesinde;

Lisans alma ve şirket kurma muafiyeti

MADDE 4 – (1) Mikro kojenerasyon veya kurulu gücü azami 500 kW'e olan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinde üretim yapacak gerçek veya tüzel kişiler lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muafır.

(2) Yalnızca kendi ihtiyacını karşılamak amacıyla, tesis toplam verimliliği 25/10/2008 tarihli ve 27035 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Enerji

Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelikte belirlenen değer üzerinde olan kojenerasyon tesisi kuracak gerçek veya tüzel kişiler lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muafır.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında, her bir tüketim tesisi için bir adet kojenerasyon tesisi ya da mikro kojenerasyon tesisi ya da yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi kurulması esastır. Ancak dağıtım sisteminde yeterli kapasite bulunması halinde bir tüketim tesisi için birden fazla kojenerasyon ve/veya yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi ya da tesisleri kurulmasına izin verilebilir. Her bir tüketim tesisi için kurulabilecek yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisinin veya tesislerinin toplam kurulu gücü 500 kW'e'den fazla olamaz. Bir gerçek veya tüzel kişi, uhdesindeki her bir tüketim tesisi için sadece bir adet mikro kojenerasyon tesisi kurabilir.

(4) Bu Yönetmelik kapsamında üretim tesisi kuracak kişilerin üretim tesisleri ile tüketim tesisleri aynı dağıtım bölgesi içerisinde olmak zorundadır.

denmek suretiyle lisans almadan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı olarak kurulabilecek tesislerin gücünün 500 kW'e'den daha fazla olamayacağı hüküm altına alınmış; yine aynı yönetmeliğin 9. maddesinde;

Bağlantı ve sistem kullanımı için başvuru

MADDE 9 – (1) Hidroelektrik üretim tesisleri bakımından EK-3 örneğe uygun Su Kullanım Hakkı İzin Belgesi düzenlemeye, başvuru yapılan il özel idaresi yetkilidir. İlgili il özel idaresi, su kullanım hakkı izin belgesini ancak başvurunun DSİ taşra teşki-

latınca üretim tesisinin yapımının su rejimi açısından uygun bulunduğu dair görüşü ve ilgili dağıtım şirketinin uygun bağlantı görüşünün birlikte bulunması halinde düzenleyebilir.

(2) Hidroelektrik üretim tesisleri bakımından il özel idaresinden su kullanım hakkı izin belgesini alan; diğer kaynaklar bakımından bağlantı başvurusu uygun bulunan veya dağıtım şirketince teklif edilen alternatif bağlantı noktası önerisini kabul eden gerçek veya tüzel kişilerin, hidroelektrik üretim tesisleri bakımından su kullanım hakkı izin belgesinin verilme tarihinden, diğer kaynaklar bakımından bağlantı başvurusuna ilişkin dağıtım şirketince yapılan yazılı bildirim tarihinden itibaren doksan gün içerisinde, aşağıdaki belgeleri dağıtım şirketine eksiksiz sunması halinde dağıtım şirketi kendileriyle otuz gün içerisinde bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarını imzalar;

a) Bakanlık veya Bakanlığın yetki verdiği kuruluş ve/veya tüzel kişiler tarafından onaylanan projeler,

b) Kurulca belirlenecek Tip Test Formunda belirtilen bilgileri ihtiva eden ve Türk Standardları Enstitüsü veya akredite edilmiş bir laboratuvar-dan alınmış tip test raporları,

c) Üretim tesisinin; dağıtım sistemine bağlantısında, korumasında veya kumandasında üretim tesisine ilave olarak bir bağlantı ekipmanının kullanılacak olması durumunda, bu bağlantı ekipmanlarının Türk Standardları Enstitüsü veya akredite edilmiş bir laboratuvar-dan alınmış tip test raporları,

ç) İlgili kurumlardan alınması gereken izin, onay, ruhsat ve benzeri belgeler.

(3) İkinci fıkrada belirlenen belgeleri zamanında edinemeyen başvuru sahipleri, ilgili resmi kurum ya da kuruluşlardan başvurularının kendi kusurları olmaksızın sonuçlandırılmadığına dair alacakları belgeleri başvurularına eklerler.

(4) İkinci fıkrada belirtilen belgele-ri süresi içerisinde sunan kişi ile otuz

gün içerisinde bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları imzalanır. İkinci fıkrada kapsamında istenen belgeleri dağıtım şirketine süresi içinde sunmayan veya üçüncü fıkranın gereğini yerine getiremeyen başvuru sahipleri bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarını imzalama hakkını kaybeder ve mevcut belgeleri iade edilir. denmektedir.

Buna ilişkin olarak Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik 10.03.2012 tarih ve 28229 sayılı Resmi Gazete'de, Lisanssız Elektrik Üreticileri İçin Dağıtım Sistemine Bağlantı Anlaşması ve Lisanssız Elektrik Üreticileri İçin Dağıtım Sistem Kullanım Anlaşması Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 06/06/2012 tarihli toplantısında kabul edilerek 26.06.2012 tarih ve 28335 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

01.06.2012 tarihli Enerji ve Ta-

bii Kaynaklar Bakanlığı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü yazısında 20.04.2012 tarih ve 448 sayılı Makam Olur'u kapsamında Bakanlığın görevleri arasında bulunan anılan onay ve kabul işlemlerine ilişkin yetki düzenlemesi yapılmış olduğu; buna göre; 31.12.2012 tarihine kadar geçerli olmak üzere elektrik piyasasında lisanssız elektrik üretimi kapsamında gerçekleştirilecek olan projelerin onay ve tesislerin kabul işlemlerine ilişkin olarak Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş'nin (TEDAŞ) yetkilendirilmiş olduğu ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, bu kapsamda, 500 kW ve altı tesislerin ise Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği hükümlerine tabii olmadığı dolayısı ile proje onayının gerekmediği şeklindeki algı doğru olmayıp, söz konusu mevzuat uyarınca 500 kW altı ve üstü tesisler için proje onayı gerekmektedir.

